

Cetinjski PARLAMENTARNI forum

Cetinje PARLIAMENTARY forum

Skupština Crne Gore

DCAF

a centre for security,
development and
the rule of law

XV Cetinjski parlamentarni forum

JAČANJE KONTROLNE ULOGE PARLAMENTA NAD SEKTOROM ODBRANE I BEZBJEDNOSTI

Na XV Cetinjskom parlamentarnom forumu, na temu „Jačanje kontrolne uloge Parlamenta nad sektorom odbrane i bezbjednosti”, koji je organizovala Skupština Crne Gore u saradnji sa Centrom za bezbjednost, razvoj i vladavinu prava (DCAF) iz Ženeve, održanom 2. i 3. decembra 2013. godine u Budvi, usvojena je sljedeća:

ZAJEDNIČKA IZJAVA

- Učesnici sastanka pozdravili su organizovanje ovog Foruma, ističući da je kontinuirana primjena instrumenata parlamentarnog nadzora, njegov razvoj te jačanje političke i civilne kontrole sektora odbrane i bezbjednosti, najbolji put koji ima za cilj demokratski preobražaj društva uz stalno unapređivanje njegovih demokratskih kapaciteta i ostvarivanje pune vladavine prava.
- Zajednički je konstatovano da tendencije savremenih demokratskih društava jesu obezbjeđenje djelotvorne uloge parlamenta, kroz vršenje efektivnog nadzora i ostvarivanja pune kontrole nad zakonitošću rada sektora odbrane i bezbjednosti.

- Učesnici Foruma su pozvali na donošenje i unapređenje adekvatnog zakonskog okvira za sprovođenje parlamentarnog nadzora u sektoru bezbjednosti i odbrane.
- Značajna uloga parlamenta apostrofirana je u cilju transparentnijeg i efikasnijeg trošenja budžetskih sredstava sektora odbrane i bezbjednosti, a u kontekstu civilne i demokratske kontrole nad odbrambeno-bezbjednosnim sektorom, posebno u trenutku kada se izdvajanja za ovaj sektor državama širom svijeta smanjuju.
- Učesnici 15. Cetinjskog parlamentarnog foruma su se saglasili da na poslanicima i njihovim nacionalnim parlamentima leži posebna odgovornost i da je njihova uloga ne samo uloga odobravanja i preispitivanja izdataka sredstava za odbranu i bezbjednost nego i rasprava o tome kako dobro upravljati i osigurati vladavinu prava, posebno u odbrambeno-bezbjednosnom sektoru.
- Ocijenjeno je da se uloga skupštinskih radnih tijela treba ojačati u oblasti razmatranja, primjene i kontrole sprovođenja budžeta, proširivanja na oblast pripreme politika, uključivanje članova odbora u ranu fazu izrade navedenih politika i, s tim u vezi, apostrofirana je važnost višegodišnjeg planiranja budžeta u cilju efikasnog praćenja indikatora u ovoj oblasti.
- Učesnici su prepoznali potrebu za jačanjem kapaciteta skupštinskih službi i eksperata, koji podržavaju rad odbora, kako bi se unaprijedila njihova efikasnost jer, između ostalog, pravovremena i kvalitetna analiza utroška opredijeljenih budžetskih sredstava predstavlja efikasan način za identifikovanje eventualnih problema u određenom sektoru.
- Zaključeno je da samo jasno postavljene nadležnosti i ravnoteža između funkcionalnosti i odgovornosti relevantnih organa i institucija u sektoru bezbjednosti i odbrane jesu garant stabilnosti na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom planu.
- U tom smislu, učesnici su prepoznali da povećana interakcija između parlamenata, vrhovnih revizorskih institucija i organizacija građanskog društva pogoduje razvijanju snažnog finansijskog nadzora u sektoru bezbjednosti i omogućava sveobuhvatnije upravljanje istim.

- Učesnici sastanka pozvali su na afirmisanje proaktivnog pristupa i uspostavljanje efikasnih mehanizama za praćenje sprovođenja preporuka revizorskih institucija, odnosno parlamenata, koje su usmjerene na unapređenje finansijskog poslovanja i izvještavanja kontrolisanog subjekta, kao i prethodnog uspostavljanja adekvatne osnove za realizaciju navedenog.
- Naglašena je potreba za poboljšavanjem transparentnih postupaka u procesima planiranja, budžetiranja, potrošnje i nabavke u sektoru bezbjednosti i odbrane.